

प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट्र

संकलित मूल्यमापन 9 : 2016-17

इयत्ता-सहावी विषय - समाजशास्त्र (लेखी)

प्रश्न क्रमांक	1	2	3	4	5	एकूण
प्राप्त गुण						
कमाल गुण	10	10	10	10	10	50

लेखी चाचणी

~~प्रश्नां~~

सूचना :- ज्या उपप्रश्नांच्या पुढे (गुण 2) असे लिहिले आहे ते उपप्रश्न 2 गुणांसाठी आहेत. उर्वरित सर्व उपप्रश्न प्रत्येकी 1 गुणासाठी आहेत.

प्रश्नां - खालील उपप्रश्न दिलेल्या सूचनेप्रमाणे सोडव.

अ) इतिहासाचे प्रमुख 8 आधारस्तंभ खाली दिलेले आहेत. त्यापैकी कोणता परक (1) प्रयोगासाठी निवडित आहे ? प्रत्येक पर्यायाचा क्रमांकसह गोल कर.

१. काढ २. व्यक्ती ३. शक ४. समाज

ब) पहिला जोडीतील संबंध ओळखून त्याप्रमाणे दुसरी जोडी तयार कर. (1)

मौखिक साक्षे : ओवी :: _____ : सूप

क) पृथ्वी गोलार्ध काही उभ्या आडव्या रेषा आहेत. त्यापैकी कोणत्या रेषांची संख्या जास्त आहे. (1)

१. रेखावृत्त २. असवृत्त ३. मकरवृत्त ४. विषुववृत्त

ड) रूंददाला शिसकांनी आजच्या तापमानाची नोंद घायला सांगितले तर स्नेहा (1) खालीलपैकी कोणत्या उपकरणाची निवड करेल ?

१. वायुमापक २. तापमापक ३. ग्रीमापक ४. जलमापक

इ) खालील तक्त्यात धर्म व धर्मग्रंथ यांची नावे तपलेली आहेत ती ओळखून कोणतीही दोन नावे लिही. (कोणते गुण - 2)

पा	कु	खै	बा
ख्रि	र	एद	य
श्य	आ	शी	ब
न	न	जै	ल

१) _____

२) _____

क) पृथ्वीत वायु डुकून करून परत लिही. (गुण - 2)

हेवामान हे त्या-त्या वेळेस सार सांगतात. _____

ग) तुम्ही झालेय मंत्रिमंडळात मुख्यमंत्री आहेत. तर तुम्ही कोणकोणती कार्ये कराल
 १) _____
 २) _____
 (ग्रुप-२)

२) - खालील उपप्रश्न दिलेल्या सूचनेप्रमाणे सोडव.

अ) रश्मीर रस्त्यावरून जात असताना सार्वजनिक पाण्याचा नळ सुकू दिसला असता तो पुढीलपैकी कोणती वृत्ती त्वरीत करेल, त्याला गोळ करे.

१. इलक्ष करून पुढे निघून जाईल.
२. त्याच्या आईवडिलांना कळवेल.
३. नळ बंद करून पुढे जाईल.
४. पाणी पुरवठा विभागाला दोष देईल.

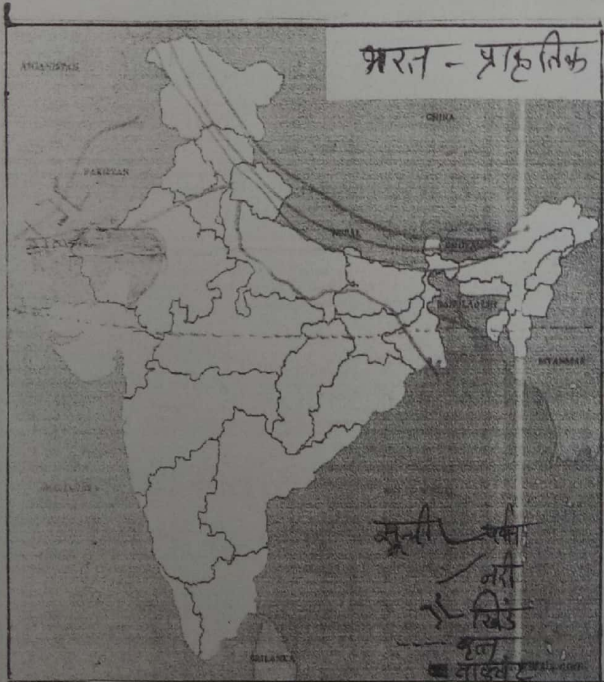
ब) धर्म व धर्मसंस्थांकु यातील अद्येष्ठ पत्राधि ओढरून त्याला गोळ करे.

१. बौध्द धर्म - गौतम बुध्द
२. जैन धर्म - कर्धमान महावीर
३. ख्रिश्चन धर्म - जेरे चॉमस
४. इस्लाम धर्म - मुहम्मद पैगंबर

क) भारताच्या उत्तरेला हिमालय, पूर्वेस बंगालचा असागर, पश्चिमेस अरबी समुद्र आणि दक्षिणेला _____ महासागर आहे.

१. प्रशांत
२. हिंदी
३. अटलॉटिक
४. आर्टिक

३) खाली दिलेल्या भारताच्या नकाशाचे निरीक्षण करून उत्तरे लिही. (ग्रुप २)

१) भारताच्या उत्तरेकडील पर्वतरांगा - _____

२) भारताच्या वल्लयेकडील सर्वात मोठे वाख्वट _____

३) भारताच्या नकाशाचे निरीक्षण करून भारताच्या _____ उत्तरे लिही. (१)

भारतातून _____ हे महत्त्वाचे वृत्त जाते.

क) खालील तक्ता वाचून दिलेल्या मुद्द्यांचा सहसंबंध ओळखून विकासाचा चौकटीत लिही. (गुण 2)

वृद्धच्योप्रिम	वानप्रस्थाप्रिम
परिना अप्रिम	_____
_____	घरादारचा त्याग, साधेपणाने जगणे

ग) विकासाचा चौकटीत योग्य शब्द लिही. (गुण 2)

१) विविध वेदांचे देवतांची स्तुती करणारी सूक्ते -

२) प्रज्ञान म्हटले जाणारे मंत्र -

रा. - खालील उपप्रश्न दिलेल्या सूचनेप्रमाणे सोडव.

अ) सार्वजनिक आरोग्य अबाधित राहण्याकरिता तुम्ही कोणते प्रयत्न कराल? (1)

i) सांडपाणी वाटून नेण्याची उत्तम व्यवस्था व शौचालयाचा उपयोग.

ii) उघड्यावरील गतबे

iii) उघड्यावर शौचास जाणे

iv) फ्लास्टीकचा वापर करणे

ब) हडप्पा संस्कृतीतील लोकांच्या परेशांशी आपाट सागरी भावनेचा तालत असे या वाक्याची सत्यता सिद्ध करण्यासाठी खालीलपैकी कोणत्या पर्यायांची निवड कराल (गुण 1)

i) कारखान्यांचे अवशेष

ii) मुद्रांवरील कोरलेली जहाजाची चित्रे

iii) समुद्रपातळीतील बदल

iv) ऑगलाइन खरेदी विक्री

क) खालील मुद्द्यांच्या आधारे फरक स्पष्ट कर व लिही. (गुण 2)

मुद्रा	नकाशा	पृथ्वीगोल
उपयोग		..

३) पृथ्वीच्या वेगादुसार जगातील एक सर्वात मोठा फिरता पृथ्वीगोल आहे, त्याचे खाली दिलेल्या पध्दतीत नाव शोध व गोळा कर.

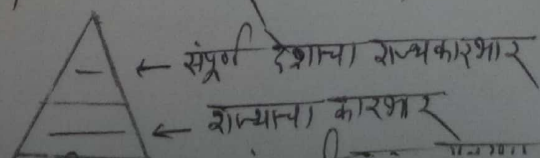
१) नासा

२) इझो

३) अर्था

४) आरित्य

४) आपल्या देशात तीन पातळांवरून राज्यकारभार चालतो, त्या विधानाच्या परिमित पूर्ण कराने लिही. (गुण 2)

फ) तापमानाच्या वितरणासुसार पृथ्वीचे विभक्त्यापासून ध्रुवापर्यंत असे किती करिबंधान विभागून करता येते ?

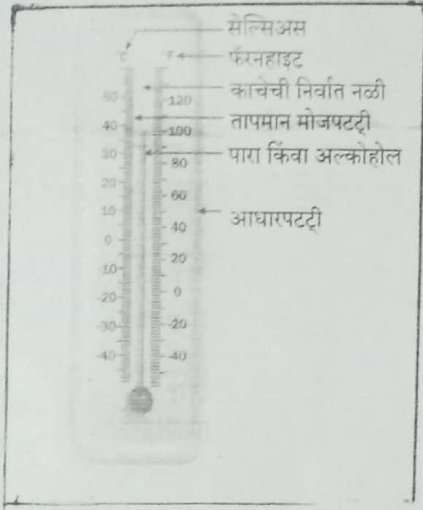
१. दोन २. तीन ३. चार ४. पाच

ग) जी कोण ?

जे जलविद्युचे स्थायुक्त आहे. _____

ग- खालील उपप्रश्न दिलेल्या सूचनेप्रमाणे सोडव.

अ) पुढील चौकटीतील आकृती लक्षापूर्वक उपासून उल्लेख एका शाब्दात लिहि (गुण ३)

i) तापमानाचे मोजमाप करणारी एकेके - _____

ii) तापमापकानु दिसणारे तापमान -

iii) तापमापकाच्या नळीतील द्रव्य -

ब) भारतीय समाजातील एकता पुढीलपैकी कोणत्या घटकातून दिसून येत नाही (गुण २)

१. भारतीय संविधानाने धर्मनिरपेक्षतेचे तत्व सिकारले आहे.

२. भारतीय समाजातील सर्वांसाठी समान संधी उपलब्ध करून दिल्या आहेत.

३. समाजाचे सर्व व्खेदार एकमेकांवर अवलंबून आहे.

४. कायद्याद्वारे विविध धर्मात्म्यांचे संरक्षण दिले जाते.

क) सिंधू संस्कृतीच्या हासाची कारणे खाली नमूद केलेली आहेत. खालीलपैकी कोणते कारण प्रोब्य आहे. _____ (गुण २)

१. पुष्ठा-पुष्ठा प्रेणारे महापूर

२. व्यापारात घट

३. लोहरील तेथ्यांची आक्रमणे

४. उच्च प्रमाणानु स्थलांतर

ड) इतिहास लेखन करताना कोणती कावली घावी ? _____ (गुण २)

१. मौखिक साधनांच्या आधारे इतिहास लेखन करावे.

२. लिखित साधनांच्या आधारे इतिहास लेखन करावे.

३. इतिहास लेखन करताना वैयक्तिक मत मांडून लेखन करावे.

४. पुराव्याची विश्वासार्हता पाहून इतिहास लेखन करावे.

इ) आरिया खंडाच्या अगदी जवळचा खंड कोणता ?

१. आफ्रिका २. युरोप ३. ऑस्ट्रेलिया ४. उत्तर अमेरिका

क) भौगोलिक स्थानानुषंगी पृथ्वीची कोणती आधुनिक पद्धत (१) वापराल.

१) जकाशा २) पृथ्वीगोल ३) जीपीस (G.P.S) प्रणाली ४) क्षेत्रफळ

